

DEN SKANDINAVISKE
CANADIENSAREN

(THE SCANDINAVIAN CANADIAN)

A Swedish Monthly Journal,

ISSUED AT

WINNIPEG - - - MANITOBA.

The first and only Scandinavian paper
ever issued in the Dominion
of Canada.

Prenumerationspris, postporto
inberäknadt, 50 cts.
Lösenummer 5 cts.

Korespondenser och med-
delanden, som äro af allmänt in-
tresse, mottages med tacksambet.

Agenter för Den Skandina-
viske Canadiensaren önskas öfver allt
och på alla platser, der våra lands-
män finnas.

KONTOR: 713 Main str.,
Winnipeg - - - Man.

EMANUEL ÖHLEN, REDAKTÖR.

Tidningen tryckes på Isländska tid-
ningen Löfgbergs tryckeri i Winnipeg.

Till festen i Nya Stockholm den
19 Juli ingick följande skrivelse
från Skandinaverna i Ottawa, Ont.
Till Skandinaverna i och omkring
„New Stockholm“.

Käre Landsmän och Landsman-
ninnor! Söner och Döttrar af Svea
Nore och Dana!

På Skandinavernas uti Ottawa
vägnar önska vi till Eder nu alla
församlade, framåta våra mest
inriktade och hjertliga lyckönsk-
ningar vid firandet af fjerdje års-
dagen af „New Stockholms“ grund-
läggande, och uttrycka vi gemen-
samt den förhoppningen att ytter-
ligare fyra år skall se Edert ny-
lygga icke blott dubbelt större
utan tudubbelt större, och att
Edert företag alltid må kröas
med framgång och hägnas med
Guds välsignelse och säkra skydd.

Mottag på denna Eder glada
festdag försäkringen från oss om
vår aktning och om vår glädje
att se Eder hittills hafva lyckats
så väl, och hoppas vi alla här att
den sammanhållning som ända till
nu varit ett vackert karakteri-
sorande drag hos Eder måtte blif-
va ända starkare, för att inom
kortaste möjliga tid bringa Skan-
dinaverna till den oberoende ställ-
ning, och berättiga dem till det
inflytande i landets såväl politiska
kommersiella som andra hänsenden
som de så väl äga rätt till. Före-
nen Eder med hvarandra genom
samm trofast vänskap och foster-
lands-kärlek och upphöj Skandi-
naverna till en bland Canadas
främste nationaliteter. Låt Nordens
vikingar häfda sitt i årtusenden
innehafda namn! Betänk att Ca-
nada innehåller i omfång ungefär
lika stor yta som hela Europa,
huru många flera af våra kära
landsmän på andra sidan Atlanten
kunna ej här få plats. Varen
hvarandra behjelpiga att göra
Canada kändt för hvad Canada
är, och understöd dem som Ni i
Sverige, Norge eller Danmark vet
tryckes af nöd, lidanden, skatter
och pålagor, att komma hit der
Ni allaredan lagt grunden till ett
nytt och bättre fosterland, så hvad

Ni lemnat bakom Eder. Betänk
vidare att de ofantliga landsträ-
kor som ej egna sig för jordbruk
äro uppfyllda med de rikaste
mineral-lager, betrakta vidare dessa
ofantliga skogar outtömliga på
timmer förråd, vårt lika outtöm-
liga fiskeri och dessa rika kol-
fält i Wester och Öster och Ni
måste känna Eder stolta vid tan-
ken på att Ni eger del af grun-
den till ett storhetsland och ge-
nom träget samarbete Scandina-
verna emellan, och äfven öfriga
nationer här, Canada skall blifva
ett af de mest populära, rikaste
och mäktigaste land på jorden.

Vi veta ju alla att vårt regerings-
system är i många hänsenden
mycket friare än i den nägrän-
sande Republiken. Knappt något
land på jorden har sin skolun-
dervisning uppbragd till en sådan
höjd som Canada. Vi kunna nu
endast helt dunkelt framställa för
oss huru vårt nya föderlesland
skall komma att se ut, men dess
rätta prakt och glans är det o-
lyck-
dast dem beskärvt att skåda, som
komma efter oss. Derför arbeten
flitigt på hvad Ni företagit Eder
och gif Edra efterkommande ett
gott exempel.

Edra efterkommande skola blicka
tillbaka med beundran till denna
tid, till Eder grundläggning af det
stora arbete Ni nu söker färdig-
göra, och de skola välsigna Edert
visa förutseende och huru stolta
skola de ej känna sig att hafva
i arf från Eder fått rättigheten
att räknas bland egarne till denna
juvel uti det Brittiska diademot,
denna skönaste juvel, Edert nya
föderlesland Canada.

Upprätthållen den kyrka tills
hvars altare Ni vid dopet fram-
bars, och alla andra moraliska och
religiösa inrättningar bland Eder.
Låt ständig enighet och vänskap
räda bland Eder. Sök öka Edert
antal så att Ni till regeringen
kan sända Eder egen representant
snarast möjligt, tiden är kommen
när äfven Ni borde yttra Edra
önsketter och göra Edra anspråk
gällande.

Vi beklaga att ej personligen
vara i tillfälle uttrycka vår glädje
och få glädjas med Eder på denna
Eders högtidsdag, men hoppas Ni
alla må mottaga från Skandina-
verna i Ottawa och omnejd deras
hjärtligaste lyckönskningar och ut-
trycken af sann vänskap.

Må Guds välsignelse hvilat öfver
Eder, och alla Edra företag krö-
nas med lycka och framgång!

På Skandinavernas i Ottawa vägnar
Ottawa 1ste Juli 1889.

Alfred Åkerlind,
för Svenska-Norska afdelningen.

Carl Conrad Meyer
för Den danske Klub.

Socialismens orsaker.

Socialismens hufvudsak är ka-
pitalet i sjelfviskhetens tjänst. Der-
för vända sig socialisterna mot
kapitalet och kapitalismen. Den-
na orsak uppenbar sig tydligast
vid fabriker, grufvor, bruk och
stora gods. Den forna husfader-
ligheten mot arbetarna har fört
svunnit. Arbetarne är nu blott
arbetare och ingenting annat. Man

ser endast på att få arbetet gjort
så billigt som möjligt och att
kunna förtjena på arbetarne så
mycket som möjligt. En maskin
har för arbetsgifvaren mera värde
än arbetaren.

Att arbetaren är en tällig och
lydig „lös-laf“, så länge han kan
arbeta, och sedan bortkastas såsom
obrukbar på fattigvården och att
man icke bekymrar sig om att
erkänna hans värde såsom men-
niska och fostra och höja honom
som medborgare, utan blott har
honom som arbetare för sin egen
fördels skull, detta är kapitalist-
samhällets förbannelse. Vid så-
dana fabriker, bruk, grufvor och
verkstäder, der stora kapital för-
tjenas och arbetarne så aflöas,
att den med nykterhet och spar-
samhet äro lika fattiga, blir miss-
nöjet störst. Der, hvarst sjelf-
viskheten mest råder, bli dess föl-
der mest märkbara.

Vid de stora godsen är det icke
bättre, men mångenstädes sämre.
Stathjonssystemet är det olyck-
ligaste af alla. Godsegaren njuter
på alla sätt, men statdrängen har
tårtligt upphälle för sig och fa-
miljen, så länge han är arbetsför,
sedan bortkastas äfven han, och
fattigvården får då omsorg om
hans underhåll. Så länge det till-
går på detta sätt, har socialismen
framgång. Lag emot den hjälper
icke, tal och skrift emot den hjäl-
per icke. Sådant hjälper lika litet
mot socialism som mot sjukdom.
Sjukdomsorsaken skall bort, om
den sjuke skall bli frisk, och or-
sakerna till socialismen skall bort,
om socialismen skall upphöra.
Mot sjelfviske arbetsgifvare och
icke mot arbetare bör lag stiftas
såvida man skall i lagstiftnings-
väg göra något mot socialismen.

Det hufvudsakliga kan dock
icke lagstiftningen uträtta, men
något kan den göra. Den kan
ålägga arbetsgifvaren ett verksamt
skydd mot förekommande af fara
för arbetaren och, om så icke sker,
ålägga honom att framvisa bok
öfver rörelsens bedrivande för det
gångna året och för arbetaren i
räntebärande anstalt insätta en
viss procent af nettoinkomsten,
sedan arbetsgifvaren får en viss
procent för sina i rörelsen hafda
penningar. Seden skulle verka
godt, då arbetaren visste, att han
arbetade icke blott för sin prin-
cipal, utan äfven för sig sjelf.

Den hufvudsakliga verksamhe-
ten, för att få bättre människor
och bättre förhållande mellan ar-
betsgifvare och arbetare, kan ut-
föras endast i kristendomens namn
genom den kristliga predikan och
den fria pressen. Den kristliga
predikan i kyrkor och bönehus
bör blifva mera praktisk och med
allvar vittna emot de sociala syn-
derna och vända sig direkte till
öfverträdaren kärleksbudet, liksom
Nathan till David, och säga ho-
nom: „Du är den mannen“. El-
er såsom apostelen Jakob säger:
„Si arbetarnes lön, som edert land
afbergat hafva, hvilken i dem
svikligen ifrån haft hafven, ro-
par, och deras rop, som afberga-
de, är kommet in i Harten Zeb-
aots öron. I hafven lefvat i kria-
lighet på jorden, och fört ed-
ert hjerta såsom på en slagtedag“.

I kristendomens namn bör den
verksamhet göras, som skall ly-
kas och vinna seger. Hade arbe-
tarna framträtt i detta namn,
skulle de utträtt mera än de
ha gjort, slagit världen med häp-
nad och vunnit erkännande. Nu
ha de i sjelfviskhetens namn fram-
trätt mot sjelfviskhetens yttningar
och väckt förfäran, och de sjelf-
viske rusta sig till motvärn mot
dem, att en stor strid med olyck-
lig utgång förberedes. Alla, som
se detta, böra deltaga i striden
och göra detta i kärlekens namn,
utan att förena sig med någon
af de stridande, men bekämpa
sjelfviskheten hos bägge och visa
dem, hvarthän det leder, om de
fortsätta sin sjelfviska verksam-
het. Det är mycket illa att hela
affärlifvet icke indragas i och
belyses af den kristliga predikan
hos oss i Sverige liksom i Ame-
rika och äfven i England. Det
är i samlifvet enligt kristendo-
mens bud, som ett folk skall visa
sin kristendom. I fabriker, verk-
städer, butikerna, på marknade-
na, arbetsfälten och öfver allt i
samlifvet skall den kristna tros-
bekännelsen afläggas och den rätta
gudstjänsten öfvas. Men att läsa
trobekännelsen vid ett förhör el-
ler i kyrkan och sedan lefva,
som om tro, religion, redlighet
och broderskap icke funnos, det
är att afskaffa kristendomen, ty
folket säger, hvad skola vi med
kristendom? De bäste i samhäl-
let lefva i och försvara sjelfvisk-
heten och söka endast egna för-
delar och alltså visa, att de icke
fråga efter den kristendom, som
de säga sig vilja försvara.

Vittnesbörd i tro och mod,
ådagalagd i kärlekslydnad för
Kristi bud, skall förändra till-
ståndet i samhället, minska dess
orättfärdigheter, framkalla rättig-
heter och bringa ett bättre till-
stånd mellan samlifvet.

Bort alltså med sjelfviskheten
hos alla, som vilja vara samhäl-
lets räddare, och till modig och
öppen kamp mot denna!

Forenta Staterna.

Utflyttning från Dakota.

Nybyggare från Dakota anlä-
nda flockvis öfver till Manitoba och
Nordvestern för att söka sig nya
hem. De hafva kommit till den
erfarenheten under Forenta. Sta-
ternas lagar, att Canada likväl är
det bästa, fräste och minst be-
skattade land under solen.

Dr. D. D. Caines från Da-
kota, har lemnat detta område
och bosatt sig i närheten af Bran-
don. Han säger sig personligen
känna öfver etthundra Canadien-
siska nybyggare i Dakota inom
en liten terräng, hvilka alla ämna
återvända till Canadiskt territo-
rien.

The Morden Monitor i
ett af sina senaste nummer säger:
Under sistförflutna vecka bosatte
sig tvenne familjer från Kansas
City, M. O., i närheten af Pilot
Mound. Dessa vora ytterst miss-
beläna med torkan och öfriga
svårigheter, i Forenta Staterna.

Denna vecka anlände till St Leon
ett sällskap nybyggare från Glen
Ullin i Dakota. De hade lefvat
i Dakota i 5 år, under hvilken
tid de icke hade fått inhösta en
enda ordentlig skörd tillfölje af en
svår torka hvarje år. Det anta-
ges att äfven andra nybyggare
från denna trakt skola snart flytta
till St Leon. Icke en enda vecka
förflyter utan att man möter eller
hör af folk som komma till Mani-
toba från Nebraska, Indiana, Co-
lorado, Dakota och Montana.

En person i Winnipeg, som
har en broder bosatt i Oregon,
en af de så mycket utskrikna
„garden spots“ i de vestra stater-
na, erhöill nyligen ett bref från
denna sin broder med förfrågnin-
gar om landets beskaffenhet här
i den Canadiska Nordvestern. Han
nämnde bland annat i sina skil-
dringar om Oregon, att det högsta
priset för hvete, som han erhål-
lit under de sednaste 15 åren,
varit 41½ cents per bushel. Sist-
lidet år blef hans hvete förstördt
af torka och majsen ruinerad af
mask. Hans potatis skörd var ej
bättre och förstördes totalt af
röta. Han säger att om förhål-
landerna ej komma att gestalta
sig betydligt bättre under inne-
varande år, så vill han i nästa
vår flytta och bosätta sig i Mani-
toba.

En cyklon gör betydlig
skada i Minnesota.

Ett telegram från Rushford
Minn; säger: En cyklon, skydrag
och hagelstorm i förening passe-
rade några mil härifrån österut
torsdags afton, förstörande allting
i sin väg. Den antages hafva
bildat sig öfver staden Wisconsin
Winona County, och dragit sig
derifrån till Mony Creek i Hons-
ton County på sektionerna 2 och
3 passerade sedan rätt söderut
genom Yncatan och östra delen
af Norway i Filmore County och
vidare derifrån genom Preble, hvarefter
den upplöste sig. Ett bälte
af två mil i vidd, på en sträcka
af 30 mil i längd, hvarest stormen
gick fram, är helt och hållet öde-
lagdt och träden fullkomligen utan
löf, alldeles såsom om vintern.
Förlusten beräknas till \$100,000.
Stora träd blefvo antingen upp-
ryckta med rötterna eller afbrutna
och haglen slogo alla växter till
marken. Haglen voro fullt lika
stora som en mans knytnäve.
Andrew Frisco från Yucatan drunk-
nade i floden. En annan drunk-
ning omtalas från Houston.

Klockan Tjugufyra.

Tjugufyra timmars systemet är i
bruk på vestra och Pacific divi-
sionerna af Canada Pacific järnvägen.
Genom detta system är f. m. och e. m.
utelemnade och timmarna från mid-
dag till midnatt räknas från kl. 12
till 24.

Östra-tiden är antagen emellan Port
Arthur och St. Thomas.

Central-tiden från Port Arthur till
Brandon, och å alla banor i
Manitoba.

Klippbergs-tiden beräknas från Bran-
don till Donald och Pacific tiden från
sista nämnda plats till Vancouver.